

UABDIVULGA

BARCELONA RECERCA I INNOVACIÓ

21/12/2015

Mai a mi! Ocultació de la violència en la parella a Querétaro (Mèxic)

En la majoria de les nacions occidentals, una de cada quatre dones està en risc de patir violència en la parella. A Mèxic, aquesta proporció és encara més elevada. Tanmateix, la violència en la parella no només afecta les dones, sinó també els homes. Però quan la pateixen, unes i altres tendeixen a ocultar-ho. Els resultats d'aquest treball revelen els principals factors que contribueixen a l'ocultació d'aquest tipus de violència, entre els quals es troben els estereotips de gènere, l'aïllament i la ineficiència socioestructural del sistema.

iStockphoto/benjaminec.

La violència en la parella (VP) és un problema de salut pública. En la majoria de les nacions occidentals, una de cada quatre dones estan en risc de patir VP. A Mèxic s'estima que la preponderància de VP en la dona és de 37.7% psicològica, 23.4% física, i 9.5% sexual i que almenys el 40% de les dones que van viure VP estaven embarassades. No obstant això, hi ha una manca d'estudis empírics que facilitin la comprensió de les raons per les quals les

dones tendeixen a ocultar la VP que pateixen. D'altra banda, hi ha una alta incomprensió del fenomen que inclou homes i dones amb diferent orientació sexual.

El nostre objectiu és comprendre millor la VP amagada per dones i homes heterosexuales, gais, lesbianes i la població bisexual (HGLB) a Querétaro, Mèxic. En aquest escrit, la pregunta que el dirigeix és: Com la VP ocultada és explicada per les persones que la viuen?

Es va utilitzar la Teoria Fonamentada per analitzar les entrevistes semiestructurades (n=43) i fotointervencions (n=18). Vam determinar que l'ocultació de la VP té vuit factors diferents: els estereotips de gènere, la normalització de la violència i els seus estereotips, la ineficiència socioestructural del sistema, l'amor idíl·lic, l'estigma social de la violència, els joves, la cura dels nens i les relacions, i l'aïllament.

Els estereotips de gènere promouen l'ocultació de la VP. Trobem una tendència a naturalitzar en la figura femenina: impotència que implica debilitat, passivitat, i la submissió que implica no parlar, no dir. D'altra banda, la figura masculina és caracteritzada per: l'exercici del poder, el control sobre si mateix i sobre la seva parella, l'exposició de l'autosuficiència i la capacitat en un sentit quasi omnipotent (per exemple, econòmic, intel·lectual, físic). Per als homes que viuen amb la VP denunciar la mateixa representa la seva incapacitat per complir amb el cànon imposat als homes. Per a aquests homes, és vergonyós ser feble.

Tot i que un dels principals factors associats a l'ocultació de la VP és l'estereotip de gènere, que al seu torn influeix en l'aplicació de la justícia i de les creences basades en l'amor idíl·lic, altres factors inclouen la joventut, l'estigmatització social de la violència, la por a la pèrdua de les relacions, danyant els nens i nenes, i l'aïllament social. Els resultats revelen que l'ocultació de la VP és una pràctica comuna entre els homes i dones d'orientació sexual diferent. Per tant, s'han de fer més esforços en el desenvolupament d'una política pública inclusiva per abordar aquests problemes.

María Elena Meza

Facultad de Ciencias Políticas y Sociales (Universidad Autónoma de Querétaro)
mezamariel@gmail.com

Leonor M. Cantera

Departament de Psicologia Social
leonor.cantera@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)